Onsdag, den 15. januar 2020

P9_TA(2020)0006

Gennemførelse og overvågning af bestemmelserne om borgernes rettigheder i udtrædelsesaftalen

Europa-Parlamentets beslutning af 15. januar 2020 om gennemførelse og overvågning af bestemmelserne om borgernes rettigheder i udtrædelsesaftalen (2020/2505(RSP))

(2021/C 270/02)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder af 7. december 2000 (»chartret«), der blev proklameret den 12. december 2007 i Strasbourg og trådte i kraft sammen med Lissabontraktaten i december 2009,

— der henviser til sine beslutninger af henholdsvis 5. april 2017 om forhandlingerne med Det Forenede Kongerige efter meddelelsen om, at det har til hensigt at træde ud af Den Europæiske Union ([1]), af 3. oktober 2017 om status i forhandlingerne med Det Forenede Kongerige ([2]), af 13. december 2017 om status i forhandlingerne med Det Forenede Kongerige ([3]), af 14. marts 2018 om rammerne for de fremtidige forbindelser mellem EU og Det Forenede Kongerige ([4]) og af 18. september 2019 om situationen vedrørende Det Forenede Kongeriges udtræden af Den Europæiske Union ([5]),

— der henviser til retningslinjerne af 29. april 2017 fra Det Europæiske Råd (artikel 50) efter Det Forenede Kongeriges meddelelse i henhold til artikel 50 i TEU og til bilaget til Rådets afgørelse af 22. maj 2017, som fastlægger direktiver med henblik på forhandling af en aftale med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om de nærmere bestemmelser for dets udtræden af Den Europæiske Union,

— der henviser til retningslinjerne fra Det Europæiske Råd (artikel 50) af 15. december 2017 og til bilaget til Rådets afgørelse af 29. januar 2018, der supplerer Rådets afgørelse af 22. maj 2017 om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om en aftale med Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om de nærmere bestemmelser for dets udtræden af Den Europæiske Union,

— der henviser til den fælles rapport af 8. december 2017 fra Den Europæiske Unions og Det Forenede Kongeriges regerings forhandlere om de fremskridt, der er gjort i fase 1 af forhandlingerne i henhold til artikel 50 i TEU om Det Forenede Kongeriges velordnede udtræden af Den Europæiske Union,

— der henviser til udkastet til aftale om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig den 25. november 2018, og til de erklæringer, der er optaget i protokollen fra Det Europæiske Råds møde den pågældende dato,

— der henviser til aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab, som Det Europæiske Råd tilsluttede sig den 17. oktober 2019 (»udtrædelsesaftalen«) ([6]),

— der henviser til det lovforslag om udtrædelsesaftalen, der blev fremlagt for Det Forenede Kongeriges parlament den 19. december 2019,

— der henviser til den politiske erklæring, der fastlægger rammen for de fremtidige forbindelser mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige ([7]),

— der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,

([1]) EUT C 298 af 23.8.2018, s. 24.
([2]) EUT C 346 af 27.9.2018, s. 2.
([3]) EUT C 369 af 11.10.2018, s. 32.
([4]) EUT C 162 af 10.5.2019, s. 40.
([5]) Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0016.
([6]) EUT C 384 I af 12.11.2019, s. 1.
([7]) EUT C 384 I af 12.11.2019, s. 178.

Onsdag, den 15. januar 2020

A. der henviser til, at Europa-Parlamentet repræsenterer alle Den Europæiske Unions (EU's) borgere og både før og efter Det Forenede Kongeriges udtræden af EU vil arbejde for at varetage deres interesser;

B. der henviser til, at der i dag bor ca. 3,2 millioner borgere fra de resterende 27 medlemsstater (EU-27) i Det Forenede Kongerige, medens 1,2 millioner borgere fra Det Forenede Kongerige er bosiddende i EU-27; der henviser til, at disse borgere bosatte sig i en anden medlemsstat på grundlag af deres rettigheder i henhold til EU-retten og ud fra den forudsætning, at de ville kunne fortsætte med udøve disse rettigheder resten af livet;

C. der henviser til, at der desuden er 1,8 millioner borgere født i Nordirland, som i henhold til langfredagsaftalen har ret til irsk statsborgerskab og dermed til unionsborgerskab og til de rettigheder, der følger af unionsborgerskabet, hvor de bor;

D. der henviser til, at EU og Det Forenede Kongerige, jf. anden del af udtrædelsesaftalen, er blevet enige en omfattende og gensidig tilgang til beskyttelse af rettighederne for EU-27-borgere, der bor i Det Forenede Kongerige, og for britiske statsborgere, der bor i EU-27;

E. der henviser til, at Det Forenede Kongerige har foregrebet anvendelsen af udtrædelsesaftalens bestemmelser om udstedelse af opholdsdokumenter via sin »EU Settlement Scheme« (ordning vedrørende opholdsret for EU-borgere);

F. der henviser til, at en række EU-27-medlemsstater stadig mangler at lovgive om, hvordan de vil gennemføre artikel 18 i udtrædelsesaftalen om udstedelse af opholdsdokumenter;

G. der henviser til, at britiske statsborgere ved udløbet af den overgangsperiode, der er fastsat i udtrædelsesaftalen, ikke længere vil kunne nyde de rettigheder, de har i henhold til artikel 20 i TEUF, navnlig retten til fri bevægelighed, medmindre EU og Det Forenede Kongerige aftaler andet i en eventuel fremtidig aftale om deres indbyrdes forhold;

H. der henviser til, at overgangsperioden i henhold til artikel 132 i udtrædelsesaftalen kun kan forlænges ved en enkelt afgørelse truffet af Det Blandede Udvalg inden den 1. juli 2020;

Udtrædelsesaftalens anden del

1. anser udtrædelsesaftalens anden del for at være fair og afbalanceret;

2. noterer, at udtrædelsesaftalens anden del bestemmer følgende:

— at alle unionsborgere og statsborgere i Det Forenede Kongerige og deres respektive familiemedlemmer, som på udtrædelsestidspunktet har lovligt ophold i henholdsvis Det Forenede Kongerige og en EU-27-medlemsstat, vil nyde godt af alle de rettigheder, der er fastsat i udtrædelsesaftalen og i EU-retten og fortolket af Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen)

— at borgernes kernefamiliemedlemmer samt personer, som de har en varig tilknytning til, og som i øjeblikket opholder sig uden for værtslandet, vil være beskyttet af udtrædelsesaftalen, og at dette også vil gælde for børn, de måtte få i fremtiden, og som fødes uden for værtslandet

— at alle sociale sikringsrettigheder i henhold til EU-retten vil blive opretholdt, herunder eksport af alle eksportable ydelser

— at borgernes fortsatte nydelse af deres rettigheder vil være garanteret i hele deres levetid

— at de administrative procedurer til gennemførelse af udtrædelsesaftalens anden del skal være gennemsigtige, gnidningsløse og enkle, og at ansøgningsskemaerne skal være korte, enkle og brugervenlige

— og at bestemmelserne om borgernes rettigheder i udtrædelsesaftalen vil blive indarbejdet i Det Forenede Kongeriges lovgivning, og at disse rettigheder vil få direkte virkning;

Borgernes rettigheder i overgangsperioden

3. bemærker, at det i overgangsperioden, der udløber den 31. december 2020, i medfør af udtrædelsesaftalens artikel 131 vil være Kommissionen, der skal overvåge gennemførelsen af udtrædelsesaftalens anden del, herunder de ansøgningsordninger, der indføres i henhold til artikel 19, både i Det Forenede Kongerige og i EU-27-staterne;

4. bemærker, at EU-27-borgerne i overgangsperioden fortsat vil nyde godt af retten til fri bevægelighed, der er afledt af artikel 20 i TEUF og relevant EU-lovgivning, i forhold til Det Forenede Kongerige, og at det samme vil gælde for Det Forenede Kongeriges borgere i forhold til EU-27;

5. minder om, at Kommissionen i overgangsperioden vil være ansvarlig for at sikre, at retten til fri bevægelighed respekteres i både Det Forenede Kongerige og EU-27, og anmoder Kommissionen om at afsætte tilstrækkelige ressourcer til at undersøge og afhjælpe alle tilfælde af manglende overholdelse af disse rettigheder, navnlig tilfælde af forskelsbehandling af EU-27-borgere eller borgere fra Det Forenede Kongerige;

6. fremhæver, at overgangsperioden er kortere end forventet; opfordrer derfor EU og Det Forenede Kongerige til at prioritere de aspekter af udtrædelsesaftalens anden del, der vedrører borgerne og deres rettigheder;

Gennemførelse af udtrædelsesaftalens anden del

7. understreger, at det i sin afgørelse om godkendelse af udtrædelsesaftalen vil tage hensyn til de erfaringer, der er indhøstet, og til de garantier, der er afgivet i forbindelse med gennemførelsen af de centrale bestemmelser i udtrædelsesaftalen, navnlig med hensyn til Det Forenede Kongeriges »EU Settlement Scheme«;

8. bemærker, at en stor andel af dem, der har ansøgt om tidsubegrænset opholdsret i henhold til denne ordning, kun har fået foreløbig opholdsret; minder om, at dette kan undgås, hvis Det Forenede Kongerige vælger at anvende en administrativ procedure af deklaratorisk karakter, sådan som udtrædelsesaftalens artikel 18, stk. 4, åbner mulighed for; opfordrer derfor Det Forenede Kongerige til at revidere sin tilgang og opfordrer endvidere indtrængende EU-27-medlemsstaterne til også at vælge en deklaratorisk procedure i henhold til artikel 18, stk. 4;

9. udtrykker sin alvorlige bekymring over, at der i den seneste tid er fremkommet modstridende erklæringer vedrørende EU-27-borgere i Det Forenede Kongerige, som ikke overholder fristen for at ansøge under »EU Settlement Scheme«, som er 30. juni 2021; bemærker, at disse erklæringer har skabt urimelig utryghed og ængstelse blandt de berørte borgere; opfordrer indtrængende den britiske regering til at tydeliggøre, hvordan den vil anvende udtrædelsesaftalens artikel 18, stk. 1, andet afsnit, litra d), og navnlig hvad den anser for at være »rimelige grunde til, at fristen ikke er overholdt«;

10. påpeger, at EU-27 borgere i Det Forenede Kongerige ville få større vished og tryghed, hvis de fik udstedt et fysisk dokument som bevis for deres ret til at opholde sig i Det Forenede Kongerige efter udløbet af overgangsperioden; gentager, at manglen på et sådant fysisk bevis yderligere vil øge risikoen for forskelsbehandling af EU-27-borgere fra potentielle arbejdsgivere eller udlejere, der måske vil ønske at undgå den ekstra administrative byrde ved onlinekontrol eller nærer en uberettiget frygt for at komme i konflikt med loven;

11. er fortsat bekymret over det begrænsede antal ID-scanningstjenester under »EU Settlement Scheme«, over den begrænsede geografiske spredning af den bistand, der ydes i Det Forenede Kongerige som helhed, og over niveauet af den bistand, der ydes til ældre og udsatte borgere, herunder dem, der kan have vanskeligt ved at anvende digitale applikationer;

12. udtrykker sin bekymring over den foreslåede oprettelse af Det Forenede Kongeriges uafhængige myndighed, jf. udtrædelsesaftalens artikel 159; forventer, at Det Forenede Kongerige sikrer, at myndigheden reelt er uafhængig; minder i denne forbindelse om, at myndigheden skal være operationel fra den første dag efter overgangsperiodens udløb;

13. forventer klarhed fra den britiske regerings side i spørgsmålet om anvendelsen af Det Forenede Kongeriges »EU Settlement Scheme« for så vidt angår EU-27-borgere i Nordirland, som ikke har ansøgt om britisk statsborgerskab i henhold til langfredagsaftalen;

14. gentager sit tilsagn om nøje at overvåge, hvordan EU-27-medlemsstaterne gennemfører udtrædelsesaftalens anden del, navnlig artikel 18, stk. 1 og 4, vedrørende rettigheder for borgere fra Det Forenede Kongerige med ophold på deres område;

15. opfordrer EU-27 til at vedtage foranstaltninger, der giver retssikkerhed for statsborgere fra Det Forenede Kongerige bosiddende i EU-27; minder om sin holdning om, at EU-27 bør følge en konsekvent og generøs tilgang til beskyttelse af rettighederne for statsborgere fra Det Forenede Kongerige bosiddende i EU-27;

16. opfordrer Det Forenede Kongerige og EU-27-medlemsstaterne til at øge indsatsen for at øge bevidstheden blandt borgerne om virkningerne af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU og til at iværksætte eller intensivere målrettede oplysningskampagner for at informere alle borgere, der er omfattet af udtrædelsesaftalen, om deres rettigheder og om eventuelle ændringer af deres status;

Borgernes rettigheder i de fremtidige forbindelser mellem EU og Det Forenede Kongerige

17. glæder sig over tilsagnet i den politiske erklæring om rammerne for de fremtidige forbindelser mellem EU og Det Forenede Kongerige om, at det bør være »forbindelser, som vil fungere i Unionens og Det Forenede Kongeriges borgeres interesse, nu såvel som i fremtiden«;

18. beklager i den forbindelse, at Det Forenede Kongerige har meddelt, at princippet om fri bevægelighed for personer mellem Unionen og Det Forenede Kongerige ikke længere vil finde anvendelse; mener, at enhver aftale om de fremtidige forbindelser mellem EU og Det Forenede Kongerige bør omfatte ambitiøse bestemmelser om bevægelighed for personer; gentager, at disse rettigheder bør stå mål med graden af fremtidigt samarbejde på andre områder; minder om, at retten til fri bevægelighed også er direkte forbundet med de tre andre grundlæggende friheder i det indre marked og har særlig relevans for tjenesteydelser og faglige kvalifikationer;

19. opfordrer indtrængende til, at den fremtidige ret til fri bevægelighed i hele EU for britiske statsborgere, der er omfattet af udtrædelsesaftalen, garanteres, og at borgere, der er omfattet af udtrædelsesaftalen, får en livslang ret til at vende tilbage til Det Forenede Kongerige eller EU; opfordrer EU-27-medlemsstaterne til at sikre stemmeret ved lokalvalg i bopælslandet for alle borgere, der er omfattet af udtrædelsesaftalen;

20. minder om, at mange britiske statsborgere, både dem, der bor i Det Forenede Kongerige, og dem, der er bosiddende i EU-27, har udtrykt stærk modstand mod at miste de rettigheder, de i øjeblikket har i henhold til artikel 20 i TEUF; foreslår, at EU-27 undersøger, hvordan dette kan afbødes inden for rammerne af Den Europæiske Unions primærret, samtidig med at principperne om gensidighed, retfærdighed, symmetri og ikkeforskelsbehandling overholdes fuldt ud;

21. minder om, at Den Blandede Komité, der er omhandlet i artikel 164, skal være ansvarlig for gennemførelsen og anvendelsen af udtrædelsesaftalen;

22. mener, at en fælles kontrol udført af Europa-Parlamentet og det britiske parlament med gennemførelsen og anvendelsen af udtrædelsesaftalen ville være gavnlig, og ville hilse det velkommen, om der kunne etableres fælles strukturer med henblik herpå;

o

o o

23. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes parlamenter og Det Forenede Kongeriges regering.